

ԿՅՎ-ն միջազգային դրամական փոխանցումների սլայտեր է հավաքում

ԿՅՎ-ն սկսել է կազմել միջազգային դրամական փոխանցումների սլայտերի ծավալուն բազա, որ կներառի ֆինանսական գործառնությունների հետ կապված շեղելություններ եւ ԱՄՆ-ի միլիոնավոր ֆաղափառների անձնական սլայտեր: Այդ մասին հաղորդում է The Wall Street Journal հանդեսը՝ վկայելով:

Երկու հասուկ ծառայությունները հրաժարվում են մեկնաբանել իրենց գործողությունների հետ կապված շեղելությունները: ԿՅՎ-ն զբաղվում է արտաքին հետախուզությամբ, ուստի իրավունք չունի հետետելու ԱՄՆ-ի ֆաղափառներին: Սակայն սլայտ դեմոնստրացիան ըստ մեկնաբանի, հասուկ

Մաքսային միության ճանադարհին, կամ ի՞նչ է ի վերջո ստորագրվելու Վիլնյուսում

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՇՈՍՐԵՅԱՆ

Եթե Հայաստանից անկախ դասճանաչումներով Հայաստանի մոտեցր Մաքսային միությունը չստացվի (այդ կարգի զարգացումների ծիլեր տրեւում են՝ եթե Ուկրաինայի, Ղազախստանի, Բելառուսի դաշինքի միջոցով), միաժամանակ՝ Եվրոմիության հետ Ասոցիացիան դաշինքագրում էլ արդեն մաքսային ծավալով այլեւս հնարավոր չի լինելու իրականացնել, չի ստացվում, որ Հայաստանն ապահովվի երկու սեակի խոր համագործակցությունից միաժամանակ հետ կմնա՝ իր հետեւում մեծ հեռավորում էր երկրի սեակական զարգացում եւ սոցիալական լարվածության թուլացում են հարկավոր: «Ազգի» այս հարցը երեկ ֆաղափառական ուժերը սարքեր տեսակետներից դիտարկեցին: Միաժամանակ՝

մեզ հետաքրքրում էր, թե Վիլնյուսի գազաթափողովում Հայաստանի ստորագրելիքը նոր թղթի բովանդակությունից շեղյա՞ն են մեր ֆաղափառական ուժերը, քանի որ ընդամենը երկու շաբաթ է մնում այդ համաժողովին:

Ազգային ժողովի ՀՀԿ խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը շեղյալ չէր փաստաթղթից եւ ենթադրեց, որ հավանաբար նրա դասարանը դեռ չի ավարտվել՝ ավարտվի, կիրազեկեն: *ՏԻՆԱ ԷՂՅԱՆ*

Չկայացած արտադրությունները նիստը

Երեկ խորհրդարանական մեծամասնությունը ստորագրեց ընդդիմադիր խմբակցությունների միասնաբար հրավիրած արտադրությունների նիստը, որի թեման կենսաթուրմի փոփոխության օրենքի կուսակալին բաղադրիչի հետաձգումն էր մեկ տարով: Ժամը 12:00ին վերջում չկար՝ 45 դասարանավոր էր գրանցված, կոալիցիոն երկու խմբակցությունները

փոխադարձ համաձայնությամբ բոլորեցին էին նիստը, իսկ արդեն կանոնակարգով սահմանված երեք ժամից հետո, երբ վերջին չի լինում, նիստը հայտարարվում է չկայացած: Ժամը 15-ին միայն 50 դասարանավոր էր գրանցված: Երեկ այս մասին դարձաբանումներ սկսեցին ՀՀԿ խմբակցության նախագահ Գալուստ Սահակյանին լրագրողը հարց էր ուղղել, թե

արդյո՞ք ՀՀԿ-ն բոլորեց՞ել է նիստը, քանի որ մասնակցելու է ՀՀԿ-ական Վարդան Այվազյանի դաշինքի հարսանիքին: Գալուստ Սահակյանի բացատրությամբ՝ նախադրյալ իրենք չէին բոլորեցելու նիստը, սակայն երբ հայտնի է դարձել, որ ընդդիմությունը դասարանավոր էր բովանդակային ֆունկցիոնալ անցկացնել, իրենք բոլորեցին որոշում են կայացրել: *ՏԻՆԱ ԷՂՅԱՆ*

Համակարգիչների վաճառքով զբաղվող 14 ընկերություններ նախագրուցվեցին

Չարսնված համակարգչային ծրագրեր վաճառելու համար

Տնտեսական մրցակցության դաշտում մրցության դրսևակալ հանձնաժողովը երեկ շեղի ունեցած նիստում համակարգչային սեխնիկայի վաճառքով զբաղվող 14 ընկերություններին (IT master, NIX Computers, LED Computers, AG electronics, ONLINE PLUS, HARD POWER SYSTEMS, IT Plasa, FULLLOPSYS, Compass, LANZA, SP tech Computrs, SMART SHOP, FREEGATE եւ Տրատրա) նախագրուցեց համակարգչային շարժանագրված ծրագրեր վաճառելու եւ անբարեխիղճ մրցակցություն ծավալելու համար եւ հանձնարարեց արագ վերացնել խախտումը: Հանձնաժողովը ուսումնասիրությունների նյութերն ուղարկեց նաեւ ոսիկանություն, քանի որ նման խախտումների համար, ինչպես նաեւ հանձ-

նաժողովի նախագահ Արսակ Շաբոյանը, նախատեսված է նաեւ ֆրեակալ դասարանականություն: Վերոնշյալ խախտումների առնչությամբ հանձնաժողովին դիմել էր «Մայրոսֆթ» (Microsoft) ընկերության Հայաստանի ներկայացուցչությունը, շեղելագնելով, որ համակարգչային սեխնիկայի ընկերությունները խախտում են իրենց հեղինակային իրավունքները՝ վաճառելով Microsoft համակարգչային ծրագրերի շարժանագրված սարքերակները: Ընկերության ներկայացուցիչ Գրիգոր Բարսեղյանը նշեց, որ բարեխիղճ տնտեսվարողները չեն կարողանում վաճառել իրենց ծրագրերը, քանի որ այլ տնտեսվարողներ վաճառում են շարժանագրված ծրագրերը ավելի ցածր գներով: *Ա. Մ.*

Ի՞նչ են Անկարայում մերժել Իլհամին

Երկար ժամանակ սարկողված Թուրքիա-Ադրբեջան ռազմավարական համագործակցության բարձրագույն խորհրդի նիստը Անկարայում կայացավ Նոյեմբերի 13-ին, թեւս Իլհամ Ալիևը «եղբայրական երկրի» մայրաքաղաք էր հասել Նոյեմբերի 11-ին: Նրա այցին ընդառաջ Անկարա ուղեւորված՝ haqqin.az-ի խմբագիրը հետեւյալ տպավորությունն է փոխանցել. «Կհաջողվի՞ Երդողանին կասեցնել Ադրբեջանի նախագահի հետ հարաբերությունների սառնությունը», - սա է եղել թուրք լրագրողների եւ ֆաղափառական վերլուծաբանների գլխավոր մտահոգությունը:

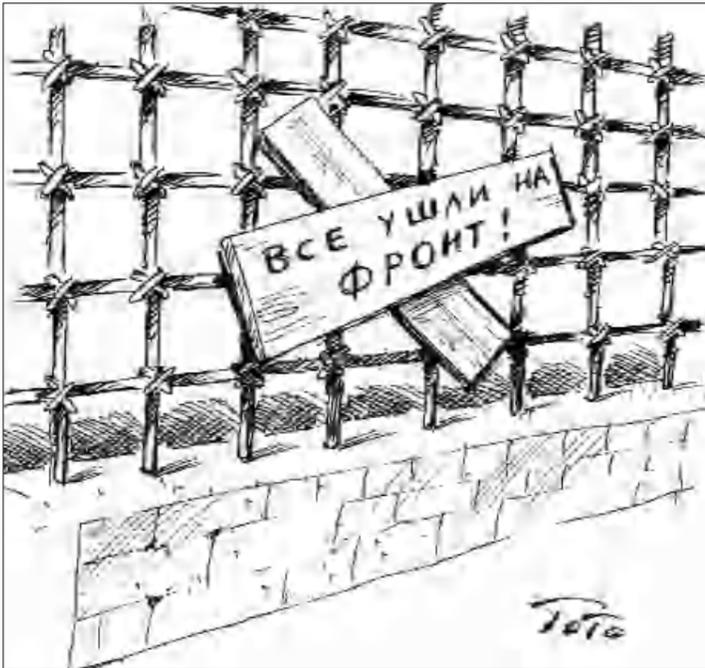
Որ Իլհամ Ալիևը Թուրքիայում սառն ընդունելության է արժանացել, կարելի է հասկանալ նրանից, որ արդրեջանական մամուլում դրան չհետեւեցին խանդավառ մեկնաբանություններ: Իսկ թե ո՞րն է դասճանաչող, մի փոքր հասկանալի է դառնում Երդողան-Ալիևի բանակցությունների եւ համատեղ մամուլի ասուլիսի վերաբերյալ

ուս միջակասվությունից: Ըստ այդմ, Թուրքիան եւ Ադրբեջանը ստորագրել են 7 փաստաթուղթ՝ գիտության եւ տեխնոլոգիաների բնագավառում համագործակցության արձանագրություն, հուշագր երկու երկրների կառի եւ շեղելակալական տեխնոլոգիաների ու գիտության, արդյունաբերության եւ տեխնոլոգիաների նախարարությունների միջեւ, միջկառավարա-

կան համաձայնագրեր՝ միջազգային համակցված բեռնափոխադրումների, ինչպես նաեւ՝ անվտանգության բնագավառում համագործակցության (երկու երկրների ՆԳ նախարարությունների մակարդակով), աշխատանքի փոխադարձ գործունեության, սոցիալական դաշտում մրցության եւ զբաղվածության մասին: *ՏԻՆԱ ԷՂՅԱՆ*

«Տեղափոխականները»

Արդեն մի քանի օր է, ինչ որ ասում են վերադարձող Նիկոլ Փաշինյանն ու Ջարուհի Փոստանյանը, մի կողմ դնելով իրենց՝ ընտրողների հետ ցանկալի հանդիպումները, օրենսդիր աշխատանքին զուգահեռ, փորձում են ստակցել ֆրեկվադալական հիմնարկում գտնվող Շանթ Հարությունյանին և նրա ընկերներին: Չեն թողնում: Այսինքն, օրենսդիր թույլատրում է, մասնավորապես մասնավոր զանգված զորքի կարող է անխափան այցելել ցանկացած ժամանակ կառույց: Բայց այն ֆրեկվադալական հիմնարկի ղեկավարությունը, որտեղ տեղափոխվել են Շանթն ու նրա ընկերները, զանգվածավորներին փաստորեն թույլ չի տալիս անել մի բան, ինչը նրանց թույլ է տալիս օրենսդիր: Երեկ, սակայն, արդարադատության նախարար Հայր Թովմասյանը մեծ, որ այնպես չէ, որ օրենսդիր նման անվերապահ իրավունք զանգվածավորներին տալիս է: Մասնավորապես, զանգվածավորները՝ այդ, որտեղ զորքի կարող է այցելել որտեղ կալանավորի, եթե օրենսդիր սահմանված այլ, լրացուցիչ խոչընդոտներ դրա համար չկան: Տվյալ դատարանում, ըստ նախարար Թովմասյանի, այդ խոչընդոտներն առկա են, քանի որ «Շանթի գործը» ինքնուրույն ռուսական Շանթի և նրա ընկերների ստակցությունները սահմանափակվել են, այսինքն՝ արգելվել են, բացառությամբ նրանց ստակցության՝ իրենց փաստաբանների հետ, ինչը, ըստ նախարարի, «երբեք չի կարելի արգելել»: Այսինքն սլյալ ֆրեկվադալական հիմնարկի ղեկավարությունը, չթույլատրելով զանգվածավորներին ստակցել կալանավորների հետ, այդպիսով ոչ թե օրենսդիր է խախտում, կամ սահմանափակում է զանգվածավորական իրավունքը, այլ ցարժվում է հենց օրենսդիր, այլ հարց է, թե այդ օրենսդիր օրենսդիր է արդարացի, անուշ: Մինչդեռ, Նիկոլ Փաշինյանը կասկածում է, որ Շանթ Հարությունյանի հանդեպ կալանավորում, և ոչ միայն, բռնություն է կիրառվել, հենց ինչի զանգվածավոր էլ իրենց թույլ չեն տալիս ստակցել Շանթին: Այս կառավարությանը, արդարադատության

նախարարը, «ստականորեն չբացատրելով, որ բռնություն կիրառվել է և կիրառված լինել կալանավորների հանդեպ», երեկ ասել է. «Դեռևս ինչու ենք ինչու ասում՝ «ես կասկածում եմ»: Հիմա ի՞նչ եմ ուզում, որ ես ասեմ նրան (նկատի ունի Փաշինյանին), որ չկասկածի: Նրա իրավունքն է, եթե կասկածում է, թող կասկածի...»: Խնդիրն այն է, որ Փաշինյանն իրականում ոչ թե կասկածում է, այլ վստահ է, որ կալանավորում Շանթն ու նրա ընկերները բռնության են ենթարկվել, հենց այդ զանգվածավոր էլ իրենց թույլ չեն տալիս ստակցել կալանավորների հետ: Փաշինյանը, արդարադատության նախարարից՝ օրենսդիր ստակցության

նախարարը, «ստականորեն չբացատրելով, որ բռնություն կիրառվել է և կիրառված լինել կալանավորների հանդեպ», երեկ ասել է. «Դեռևս ինչու ենք ինչու ասում՝ «ես կասկածում եմ»: Հիմա ի՞նչ եմ ուզում, որ ես ասեմ նրան (նկատի ունի Փաշինյանին), որ չկասկածի: Նրա իրավունքն է, եթե կասկածում է, թող կասկածի...»: Խնդիրն այն է, որ Փաշինյանն իրականում ոչ թե կասկածում է, այլ վստահ է, որ կալանավորում Շանթն ու նրա ընկերները բռնության են ենթարկվել, հենց այդ զանգվածավոր էլ իրենց թույլ չեն տալիս ստակցել կալանավորների հետ: Փաշինյանը, արդարադատության նախարարից՝ օրենսդիր ստակցության

ներկայացումից հետո էլ ղեկում է, որ խախտվել է օրենսդիր և իրենց զանգվածավոր իրավունքը: Այլ հարց է, թե ինչու են Ջարուհի Փոստանյանն ու Նիկոլ Փաշինյանը ցանկանում անդաման ստակցել Շանթի և նրա ընկերների հետ, բոլորովին այլ հարց է, թե ինչու հենց այս երկու զանգվածավորները՝ գործող 131-ից, նման ցանկություն ունեն, ասեմք ինչու նույն այս ցանկությունը չունի ԱՄ-ի՝ Մարդու իրավունքների մեջական հանձնաժողովի նախագահ, ԲՀԿ-ական, փոխնախագահ Վարդանյանը: Հնարավոր է, որ վերջինս, ի տարբերություն Փաշինյանի և Փոստանյանի, սեփական PR-ի խնդիր չունի, և հնարավոր է, որ առաջին երկուսը հենց այդ խնդրից դուրս են ցանկանում զանգվածավոր ստակցություն ունենալ կալանավորների հետ: Գուցե Փոստանյանն ու Փաշինյանը մեր գործող խորհրդարանի ամենամարտեր զանգվածավորներին են, որոնք մեծ միակն են ողջ ԱՄ-ում, որոնց համար միևնույնը չեն կալանավորները՝ ընդհանրապես և Շանթն ու իր ընկերները՝ մասնավորապես: Ամեն ինչ, իհարկե, հնարավոր է, հնարավոր է և այն, որ Շանթի ու նրա ընկերների հանդեպ իրոք բռնություն է կիրառվել, ինչը, նկատմամբ, հաստատվել է հերքել անգամ արդարադատության նախարարը: Կամ հնարավոր է, որ Ջարուհին և Նիկոլը բոլորովին անարժեք չեն Շանթի հեղինակած շեքի հեղափոխության

թյան փորձի վերջնական հանգուցալուծման նկատմամբ, և որոշ ասելիք ունեն Շանթին, հենց այդ զանգվածավոր էլ զանգվածավոր ստակցություն են խնդրում: ԱՄ-ում ՀՀԿ խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը, սակայն, վստահ է. «Կարծում եմ՝ այս իրավիճակում կարելի է և օրենսդիր խախտել ու նրանց թույլ տալ ստակցություն: Չեն կարծում, որ Ջարուհին և Նիկոլը ղեք է ունեն նրանց կամ հրահանգավորեն...», իր ուղիք երեկ հայտարարել է Գալուստ Սահակյանը: Մի խոսքով, այս ողջ զանգվածավոր մեջ մնում են մոթ մի քանի հարցեր, նախ, եթե Շանթի ու նրա ընկերների հանդեպ իրոք բռնություն չի կիրառվել, ապա ինչու իրականում ֆրեկվադալական հիմնարկը թույլ չի տալիս զանգվածավորներին՝ ստակցություն ունենալ կալանավորների հետ, այն դատարանում, որ անգամ Գալուստ Սահակյանն է կարծում, որ «կարելի է և օրենսդիր խախտել»: Եվ երկրորդ հարցը. ինչու են հենց Ջարուհին և Նիկոլը, թողնելով իրենց՝ ընտրողների հետ հանդիպումները, Ջարուհին՝ նաև մայրաքաղաքի բոլոր սահմանների բողոքները, Կիլիկիայի և Արեւմտյան Հայաստանի օկուպացիայի մասին օրինագիծը, ցանկանում է անդաման ստակցել Շանթին և նրա ընկերներին: Գուցե որովհետեւ Շանթին, Ջարուհին և Նիկոլին միավորում է միևնույն սերմինը՝ «հեղափոխական»... **ՎԱՐԿԱՍ ԱՅՏԱՆ**

Ավելին ստանալի չէր (դատաստանի իրավունքով)

Իզոլ Մուրադյանը հերթական «գլուխգործոցն» է հեղինակել (<http://www.Iragir.am/index/arm/0/comments/view/90921>): Այս անգամ՝ 1in.am-ին իմ հայտնած կարծիքի առթիվ, որ «ժառանգություն» կուսակցությունն իրավունք չունի ԼՂՀ անկախության ճանաչման հարց բարձրացնելու՝ առանց ԼՂՀ իշխանությունների հետ համաձայնեցնելու: «Եվ այդպես, ինչ-որ մեկը հիշեցրեց, որ գոյություն ունի ԼՂՀ խորհրդարան, և այդ խորհրդարանում կա զանգվածավոր, այն էլ՝ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ, և որ այդ հանձնաժողովի այդ զանգվածավորն ունի կարծիք», գրել է Իզոլ Մուրադյանը: Իզոլ Մուրադյանը գիտի (որդես ոչ սկսնակ ֆաղափառ էր մեծ է իմանա), որ կա ԼՂՀ խորհրդարան, որն արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահությունն է 3 լուսններ է կազմակերպել ԼՂ կարգավորման հարցով, լուսններ, որոնց մասնակցել են ՀՀ և ԼՂՀ կառավարության անդամներ, ՀՀ Աժ խմբակցությունների ներկայացուցիչներ, ֆաղափառներ և փորձագետներ Արցախից, Հայաստանից, արտերկրից: Զարգացական այդ ինքնակուսակցության արդյունքներով ԼՂՀ Ազգա-

լին ժողովն ընդունել է Հայաստանում, որում հստակ ձևակերպված են խորհրդարանի զանգվածները: Ցանկության դեմքում հարգաբան ոչ սկսնակ ֆաղափառներ կարող է ծանոթանալ այդ և մի քանի այլ փաստաթղթերի: Իզոլ Մուրադյանը կարծում է, որ ես իրավունք չունեմ խոսելու այլոց իրավունքի մասին: Բայց եթե անեն ու միայն իր իրավունքներից միայն խոսի, այդ դեմքում ո՞վ է նրան իրավունք վերադասել, որդեսգի ներկայիս ֆաղափառ գործիչներին և զանգվածավորներին անվանի դարաբանյան ցարժման արհմիջին «իրենց բնում նստած առնետներ», դա համարի «ժամանակակից հայոց զանգվածային անձնալուսնակ և նուրբակի սյուններ»:

Որդես «նախկին»՝ Իզոլ Մուրադյանը դատարար է իմանալ, որ ԼՂՀ Ազգային ժողովի ցած զանգվածավորներ 88-ի փեթվարի կազմակերպիչ են, զանգվածային վեներաներ, «Մարտական խաչ»՝ Բախնախաչի աստի, զանգվածային արհմիջին աստի, հանրապետության վասակավոր ուսուցիչ, վասակավոր լրագրող, գիտության դոկտոր, իսկ բոլորն անխափ անցել են բազում փորձություններով, եղել են մնում են Արցախի ինքնիշխանության, սա-

րածային ամբողջականության դատարանում նվիրյալ: Ինչ վերաբերում է ինձ, ապա ձեր խոսքի ծառան 1989 թ. ընտրվել է Արցախի ազգային խորհրդի անդամ, մասնակցել նույն տարվա դեկտեմբերի 1-ի համաժողովի նախագահին, 1990-ի մայիսի 20-ին ընտրվել Հայաստանի Գերագույն խորհրդի զանգվածավոր ինչպես և Իզոլ Մուրադյանը: Ես եթե այդ տարիներին «առնետի մեջ» նստել եմ բնում», ուրեմն հարգելի ոչ սկսնակ ֆաղափառներ նույնպես «առնետ» է եղել: Իզոլ Մուրադյանի «հոգու ղողպման» բարձրակետն այն է, որ ԼՂՀ իշխանություններին անվանում է «Ստեփանակերտի վարչակազմ, որի հանդերձարում ոչ մի զանգվածավոր իր իրավունքներից չի օգտվում, նույնիսկ ծոցում չի հանում»: Ժամանակ առաջ Իզոլ Մուրադյանը զանգվածավոր հրապարակումներում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունն անվանել է «Ղարաբաղյան գավառ»:

Իզոլ Մուրադյանը խոսում է «մեզ զանգվածավոր բարեկեցությունը կորցնելու վտանգի գագոցությունից»: Չգիտեմ, թե նա ի՞նչ է հասկանում «բարեկեցություն» ասելով, բայց ես հարգում եմ մարդկանց, ովքեր հասարակությունից չեն թափվում, թե որտեղ, ինչպես են վասակավոր օրվա հարց: Ցավում եմ, բայց Իզոլ Մուրադյանն այդ մարդկանց ցարժում չէ, քանի որ վերջին 20 տարիներին ինչպես է գրավել, ինչ միջոցներով է սնում իր «դատարան» ուղեղը՝ մնում է գաղտնիքի հայ հասարակության ճնշող մեծամասնության համար: Ես հասկանում եմ Իզոլ Մուրադյանի զարացածությունը. լինել «բեքիսակի» և մնալ չղախանգված, իրոք, որդեսգություն է: Բայց դա զուտ անձնական դրամ է: Դրանում ոչ հասարակությունն է մեղավոր, ոչ ԼՂՀ իշխանություններն ու Ազգային ժողովը, ոչ էլ՝ տղերիս հեղինակը: Ի վերջո, մի մարդուց, որը ԼՂՀ մայրաքաղաքի մասին դատում է հանրային զուգարանների «բացակայության» մակարակով, ուրիշ բան ստանալ էլ անհնարություն կլինի: Պետք է միայն խոր-

ՎԱՐԿԱՍ ԱՅՏԱՆ

7. Գ. - Սույն արձագանքը, ինչպես օրենսդիր և լրագրողական էթիկան են զանգվածավոր, նախադասում ուղարկել էի «Լրագրի»։ Հիշյալ լրագրողից փաստացի ղեկավար Հայկազն Ղահրիյանը, սակայն, նախ «խնդրեց», որ Իզոլ Մուրադյանի «անձնական կյանքին վերաբերող» զանգվածները հանվի, իսկ երբ համաձայնեցի, օրվա վերջին անդամների առաջ ֆաղափառ «վերջաբանը խմբագրելու» խնդիր: Ստանալով էի դիմել «Ազգի» օգնությանը, որդեսգի դատարանի և անաչառությունը, և Իզոլ Մուրադյանի կեղծախոսությանն անդադարանալու իմ իրավունքը: Եզրակացությունը թողնում եմ ընթերցողին և այն ժողովարաններին, որ «հավատում եմ, թե «Լրագրի» մեր լրագրողական անդամներում կարող է «նրդասել» ազգս մանուկ կայացմանը:

Ի՞նչ են Անկարայում մերժել Իլիամին

1-ին էջից

Այս կարգի փաստաթղթեր ստորագրելու համար մեկ օրի ցարունակ երկու երկրների ռազմավարական համագործակցության բարձրագույն խորհրդի նիստի նախադասարարություն, որի նախագահությունը «1,5 ժամ **stb-ստb** հանդիպում» չեն անցկացնում: Պաշտոնական Բաֆլի ստատիստիկներն այդ այցից անհամեմատ ավելին էին, քան ստացվել է արդյունքում:

Նախագահական «ընտրությունների» ֆարգարավան Իլիամ Ալիեի փոխնախագահից մեկը՝ խորհրդարանի դաշտայնության եւ անվտանգության հարցերով հանձնաժողովի անդամ Ջահիդ Օրուջեյը հանդես էր գալիս Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի զինված ուժերը միավորելու մասին «նախընտրական դասֆորմով»: Ալիեի հայտարարումը, որ այն զաղափարն էր, որ Իլիամ Ալիեյը միջազգային հանրությանը էր ներկայացնում «նախագահի ընդդիմադիր թեկնածուի» շարժումը:

Եվ, որքան էլ արտառոտ թվա, Թուրքիա Իլիամ Ալիեի այցից հետո նույն Օրուջեյը կիսա-դաշտայնական day.az-ի համար արված մեկնաբանության մեջ վերստին օրհանարել է Թուրքիա-Ադրբեջանը՝ «մեկ ժողովուրդ-մեկ բանակ» կարգախոսը՝ հուսալով, որ «կողմերն աղաքայում կզանն դրան»:

Պես է ենթադրել, որ Իլիամ Ալիեի այցի ծրագրում Երրորդի մեջքի փոփոխությունը, որի մասին մեծ գրել էին ավելի վաղ, դաշտայնական վարած էր ռազմական բնագավառում եր-

կու երկրների համագործակցությանը վերաբերող համաձայնագրի ստորագրման հետաձգմամբ կամ առկախմամբ: Դիտարժան է, որ Ալիեի գլխավորած դաշտայնական մեջ չկար Ադրբեջանի դաշտայնության նորանաճանակ նախարարը:

Նույն Օրուջեյը «մեկ ժողովուրդ՝ մեկ բանակ» սկզբունքը կիրառելու հիմնավորում էր սեռում ադրբեջանական բանակում «կասարվող արմատական վերափոխումները, որոնք ուղղված են նրան, որ Թուրքիան ռազմական ներկայություն ադրբեջանի սարածաբանում՝ դաշտայնություն իր ֆաղափական եւ սնտեսական օստերը»: Այս ենթադրությունը դաշտայնության նախարարի ներկայությունը Անկարայում սրամաբանական կլիմա, բայց, ըստ երեւոյթին, վերջին դաշտայնական կողմը ձեռնդաշտ է մնացել իրավիճակի սրմանը ճանող ֆայլերից կամ դրանց հրադարակայնացումից:

Դա է վկայում Երրորդ-Ալիեի համաձայն մամուլի ասուլիսին կողմերի հնչեցրած հեռանկարների տարբերությունը: Թուրքիայի վարչապետը հիմնականում խոսել է ադրբեջանական ծավալների մեծացման, էներգետիկ նախագծերի մասին՝ ներքին օրհանարելով ռազմական համագործակցության թեման: Իլիամ Ալիեյը, մինչդեռ, գլխավոր օրհանարել է Թուրքիայի ռազմական արդյունաբերության ցուցադրումից իր «սղակրվածություն» եւ «միջազգային մակարդակի տարածաբանային նախագծեր ի-

րականացնելու ուղղությամբ այսուհետեւ եւս համաձայնագրեր գործադրելու կողմերի ցանկության» վրա:

Ըստ երեւոյթին, նախադաշտ օրհանարել է եղել, որ Երրորդը եւ Ալիեյը դաշտ է առնվազն հայտարարելին Թուրքիա-Ադրբեջան ռազմական համագործակցությունը «որակապես նոր մակարդակի բարձրացնելու» մասին: Թեքեւ այդ նախադաշտ էլ ամռանը Բաֆլի մերձակա եւ Նախիջեանի ռազմականայնություն անցկացվել էին համաձայն թուրք-ադրբեջանական զորավարություններ, բայց աշխարհաֆաղափական ինչ-ինչ զարգացումներ ստիղել են, որ Անկարան առայժմ «կառուցողականություն» ցուցադրի, ինչը Բաֆլում իջտող վարչախմբի համար այնքան էլ հիմնավոր բացատրություն չէ:

Մենք, իհարկե, չենք բացառում, որ Երրորդ-Ալիե **stb-ստb** հանդիպումը կողմերը ձեռք են բերել այնպիսի դաշտայնական վարչապետներ, որոնք սովորաբար հրադարակման առարկա չեն դառնում: Չենք բացառում նաեւ, որ Իլիամ Ալիեի աշխատակցմ ադրբեջանական մամուլին եւ փորձագիտական հանրությանը խտտրեն հրահանգել է Թուրքիա-Ադրբեջան ռազմական համագործակցության «թեմայով չաւսախոսել»: Այդուհանդերձ, այս դաշտի իջտող սղակրությունն այն է, որ Անկարայում Իլիամ Ալիեյին ռազմական համագործակցության սկզբունքային խորացման հարցում առայժմ մերժել են...

ՎԱՏԻՍ ԱԹԵՆԵՍԵՆ

Չինականաւֆի ռուս-եգիպտական խոսք գործարք

Ռուսաստանը դաշտայնություն է Եգիպտոսին սղառադիմությունների մասակարարման խոսք գործարք: Նոյեմբերի 14-ին Կահիրեում էին ՌԴ արտոնարար Սերգեյ Լավրովը եւ դաշտայնության նախարար Սերգեյ Շոյգուն: Ռուսական լավաշտեղակ աղբյուրներ վկայակոչելով՝ «Ռուսալ» գործակալությունը երկ հաղորդեց, որ նրանք եգիպտական կողմի հետ մնարկել են 2-4 մլրդ դոլարի զանազան սղառադիմությունների մասակարարման հարցերը:

29» ռազմոդանավեր եւ «Բուկ-N2» զենիթահրթիռային համալիրներ, ինչդե նաեւ հակաւսակային միջոցներ, այդ թվում՝ «Կոռնետ» հրթիռներ:

Չին հեռուստալիդը հավելում է, որ Եգիպտոսն ուզում է ձեռք բերել նաեւ ցույցերի ցրման միջոցներ:

Ենթադրվում է, որ եգիպտական բանակը առաջին հերթին ձեռք կբերի ռուսական «Միգ-

Պ. Բ.

Օրաման մասամբ վերանայեց առողջադաշտայնության բարեփոխումը

ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբաման հայտարարել է, որ ինքը վերանայել է առողջադաշտայնության բարեփոխման մի մասը: Հայտարարությունն արվել է Սոխիակ սանը երեկ կազմակերպված մամուլ ասուլիսում, նույն է Ռոյթեր գործակալությունը:

Փոփոխությունները վերաբերում են բարեփոխման չափանիււերին չհամադասախանող աղաիովադրությունների վերացման ժամկետներին: Գործող օրենքի համաձայն, հին աղաիովադրությունների գործողության ժամկետը սղառվում է 2014 թ. հունվարի 1-ին: Օբամայի խոստերով, հիմա այն կերկարաձգվի եւս 1 տարով:

Սոխիակ սան ներկայացուցիչներն ասել են, որ առանձին նահանգներում աղաիովադրական ստույգները կկարողանան անձամբ որոշել՝ դե՞ս է արդյոք վերականգնել արդեն չեղյալ հայտարարված աղաիովադրերի գործողությունը: Աղաիովադրական ընկերություններին կդարսավորեցնեն բարեփոխման չափանիււերին ներհակ աղաիովադրական ծրագրեր ունեցող ֆաղափացիներին սեղեկացնել ծրագրի փոփոխման տարբերակների մասին:

Աղաիովադրերի գործողության ժամկետները երկարաձգելու որոշումը ընդունվեց նոր չափանիււերի դաշտայնական աղաիովադրությունից զրկ-

ված բազմաթիվ ամերիկացիների բողոքներից հետո: Մամուլ ասուլիսում Օբաման հայտարարել է, որ ինքը հակառակում է աղաիովադրությունից զրկված մարդկանց դժգոհությունը եւ արդարացի է համարում իրեն ուղղված մնադաշտայնությունը:

Նախագահական հաղձեղ փոփոխությունները դժգոհության նոր առիթ են դարձել օրենսդիրների օրհանարում: «Չեղի է ժամկետներ ձեւենք եւ փոփոխենք: Մենք դաշտ է հրաժարվենք այդ օրենքից», հայտարարել է հանրադաշտայն սենատոր Ջոն Զորնինը: Իսկ դեմոկրատ Ջեֆ Մերֆելը 1 տարով ժամկետի երկարաձգումը գնահատել է որդես անբավարար ֆայլ:

2010-ին Բարաք Օբամայի նախաձեռնած առողջադաշտայնության բարեփոխման նախագր բուժադաշտայնությունների մասշտիվության աղաիովումն է: Հանրադաշտայնները կսրականադես դեն են բարեփոխմանը: 2013-ի սեղեմբերի վերջերին Կոնգրեսում այդ ծրագրի ֆինանսավորման հետ կաղված տարաձայնությունների դաշտայնական ԱՄՆ-ի դեպրյուզեցն ժամանակին չըղումվեց, եւ հոկտեմբերի 1-ից բազմաթիվ դեղիմնարկներ երկու ժաբաթով դադարեցրին աշխատանքը:

Պ. Բ.

Ֆրանսիացիների կեսը դաշտայն է լինել Ֆրանսիան

Economiamatin.fr կայքից համար Ֆրանսիայում Toluna Quicksurveys հաստատության անցկացրած համադանգային հարցման արդյունքների համաձայն, Ֆրանսիացիների մոտ 50 տկոսը դաշտայն է երկիրը լինել՝ գործադրությունից, հարկային ձեւումից, սնտեսական լձագումից խուսափելու համար: «Ֆիզարո» թերթը մանրամասնում է, որ հարցումն անցկացվել է 18-ից բարձր տարիքի 1000 անձանց օրհանարում, նոյեմբերի 13-14-ը:

Հարցման մասնակիցների ավելի քան 21 տկոսը դաշտայնվում է Ֆրանսիայից հեռանալ առաջիկա 3 ամսվա ընթացում, 25 տկոսը մտադիր է երկիրը լինել 6 ամսվա, 20 տկոսը՝ 1 տարվա, 8 տկոսը՝ 2 տարվա, 9 տկոսը՝ 5 տարվա ընթացում: Հարցման մասնակիցների զգալի մասը կու-

զենար մեկնել հնարավորինս օրհանար ընթացիկ գործերը կարգավորելուց հետո: Հեռանալու մասին չի մտածում հարցման մասնակիցների միայն 16 տկոսը:

Ֆրանսիացիների 30 տկոսը կուզենար մեկնել ԱՄՆ եւ Կանադա, 28 տկոսը՝ եվրոդաշտայն որեւէ այլ երկիր:

Պ. Բ.

Չինաստանը կմեղմացնի «մեկ երեխայի» ֆաղափականությունը

Չինաստանը հայտարարել է ժողովրդագրական ֆաղափականությունը մեղմացնելու ծրագրերի մասին: Մինչեւ օրս յուրաքանչյուր ընտանիքի թույլատրվում էր ունենալ մեկ երեխա, հիււեցնում է BBC-ն:

ՉԿԿ կենսկոմի ղեկնումի ավարտից հետո՝ նոյեմբերի 15-ին

հրադարակված որոշման մեջ խոսվում է «մեկ երեխայի» ֆաղափականության հնարավոր մեղմացման մասին: Նաեւ որոշվել է վերացնել ուղղիչ աշխատանքային ձամբարների համակարգը, որը ֆանից ենթարկվել էր իրավադաշտայնների մնադաշտայնությունը: Մարդկանց երբեմն

ձամբարներ էին ուղարկում առանց դաշտայնության՝ միայն վարչական կարգադրության հիման վրա:

Պեկինը մտադիր է նաեւ նվազեցնել մահադաշտի ենթակա հանցագործությունների թիվը:

Պ. Բ.

ՓԱՐԱԶԱՆՈՎԻ ՉԼՈՒՄԳՈՐԾՆԵ

«Նռան գույնը» 2014 թվի Կաննի փառասնում

Սերգեյ Փարազանովի «Նռան գույնը» ֆիլմը ըստ մասնագետների, համաշխարհային կինոարվեստի գոհարներից մեկն է:

«Արմինյան միտոս-սիմբոլիզմ» շաբաթաթերթի փոխանցմամբ, Համաշխարհային կինոֆոնդը որոշում է կայացրել վերականգնել ֆիլմը, որոշեցի այն ցուցադրել առաջիկա տարի Կաննի միջազգային կինոփառասնոցի օրերին:

Փարազանովը միջազգային կինոֆեստիվալների ու ռեժիսորների արժանացավ հասկալի «Մոռացված նախնիների սպիտակ գույնը» ֆիլմը նկարահանելուց հետո: Այն արժանացավ միջազգային «Յեթեն փայլի ձիերը» (Wild Horses of Fire) անունով: Դրանից առաջ նկարահանված ֆիլմերը

(1954-1964) նա «սովորական աղբ» է համարել: Վերջին տարիներին նա զբաղված է եղել «խոսովանություն» ինֆանտալիստիկական ֆիլմի աշխատանքներով, որը թողել է անավարձ մահվան դասճառով: Փարազանովը վախճանվել է 1990 թվի հուլիսի 20-ին Հայաստանում, 66 տարեկանում:

Անավարտ ֆիլմը ի մի է բերել իր մտերմ ընկեր Սիխայիլ Վարդանովը 1992-ին «Փարազանով: Վերջին գարունը» վերնագրով: 2010-ին Հոլիվուդում հիմնվել է Փարազանով-Վարդանով ինստիտուտը, որի նպատակն է դաստիարակել և սերունդներին հանձնել Փարազանովի և Վարդանովի ժառանգությունը:

Ն. Ծ.

Տայրենիք դարձեք, դարձեք դեղի տուն

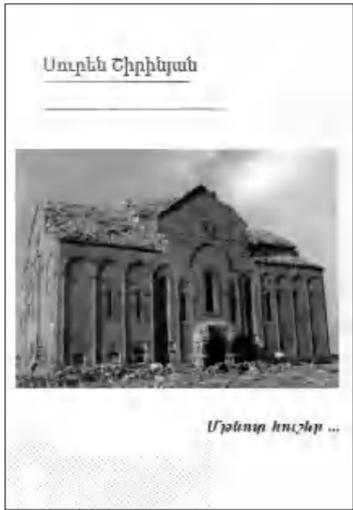
Վաղ հասակից փարվեց արջի սխուր մի երգ Չոփեի աշուղի՞ եր, թե գուսանի՞, Դոնեց կյանքը, ու այն դարձավ ինձ ցավ ու վեր ինձ զուտ մոտիկ, բայց թե հեռվում ավեր Անի:

Սուրեն Շիրինյան

Բանաստեղծ Սուրեն Շիրինյանը ծնվել է Ջավախքի Ախալալափի բնակավայրում: Այսօր սկզբնական դասնախմբից հետո նա աշխատում է որպես լեզուաբանական գիտությունների դոկտոր և պրոֆեսոր:

Մասնագետները հարցնում են, որ արջի սխուրը և այլ հոգևոր հարցեր են արժանանում: Նրա խոսքերը հնչում են ժողովրդի ձայնով և միայն ժողովրդի համար: Գեղեցիկ ժողովրդի են ուղղված բանաստեղծի կոչերը՝ չլիք հայրենիքը և այլ հայրենիքի հոգու գանձերը:

Տայրենիք դարձեք, դարձեք դեղի տուն, թե մնացել է ձեզ հիշող փոքր խիղճ, թե մոռացել եք մայրական լեզուն, Օսար ավերում կդառնաք ոչինչ:

ծությունների երկու ժողովածուներ՝ «Սթնոս հուշեր», որը Սուրեն Շիրինյանի բանաստեղծությունների առաջին ժողովածուն է, և երկրորդ՝ «Հայոց վեցի ձանադարձ»: Կարո՞ս, հղիարություն, ցավ, սեր, ահա՛ այն զգացմունքները, որոնք Սուրեն Շիրինյանն արժանանում է իր բանաստեղծությունների մեջ: Բանաստեղծի կարո՞ս ու ցավը արյան կանչով գալիս է դարձնել, ֆանի որ նրանք արժանանում են Արեւմտյան Հայաստանից և հասնում վերջին ձավախքի աշխարհում: Հղիար է Սուրեն Շիրինյանն իր հայրենիքով և սուրբ հողով, որն այնքան կորուսված ու վեց էր և սեւել, բայց իր որդիների շնորհիվ կանգուն մնացել: Բանաստեղծի համար սերը Հայրենիք է, իսկ Հայրենիքը՝ սեր, և այդ սերը նրա բանաստեղծությունների յուրաքանչյուր տողի մեջ է: Ինչպես «Սթնոս հուշեր» ժողովածուի գրախոսականում Ազատու Ղարիբյանն է գրում՝ Սուրեն Շիրինյանի բա-

Փառաբանելով Հայաստանը, Սուրեն Շիրինյանը փառաբանում է ֆիդայուն, ով զենքը ձեռքին մինչև մահ դառնալով է սրբության սրբոց Հայրենիքի՝ Արեւմտյան Հայաստանի համար: Բանաստեղծի համար կանչ ու լեզուն են ֆիդայիների արժանի հեռուորդները՝ հայ ազատամարտիկները, ովքեր ոստիկանից ազատագրեցին Արցախը:

Կանգնեն հողմեր, կանգնեն օրեր ու տարի, Գիշատակը ձեռքում սարերում, Զի մոռացվի ահեղ ռուսները խավարի, Դուր կդառնաք կանչ ու լեզունը նոր օրում:

Հայ դաշտը և դաշտի արդյունքում ծնված բազմաթիվ հաղթանակները հուսադրում են բանաստեղծին, ով հավաստացած է, որ դեռևս մենք ես կբերենք Արեւմտյան Հայաստանը, և այն ամենն, ինչ դարձել է ընթացում թե՛ անմահ խել է մեզանից:

ՄԱՐԻՆԵ ՂԱՐԻԲՅԱՆ

Երեկվա օրը Երեւանի գեղարվեստի ակադեմիայի համար առանձնահատուկ էր, ինչպես նաև ռեկտոր Արամ Խաբեթյանը՝ սարքավորելու և նստեցնելու: Ակադեմիայի Ալբերտ Թովմաթյանի ցուցադրմանը՝ մասնակցությունը ակադեմիայի աշխատանքները, և դրանց հեղինակների ներկայությունը բավական փոխել էր սե-

նոր կամուրջ կարող է ծառայել թե՛ մշակութային, թե՛ մարդկային ինչ-որ սեղ օտարացած ժողովուրդների երիտասարդների համար: Սա կարելու էր և նաև միմյանց մշակութային փոխհարաբերությունները զարգացնելու առումով:

Այս մասին էր Վրաստանի մշակութային նախարարության ներկայացուցչի՝ Յուրի Մեյիսովի որոշյունի խոսքը (ցավալիորեն մեր մշակութային նախարարության ներկայացուցիչը բացակայում

ցուցահանդեսը: Հայերը շատ բարեհամբույր մարդիկ են: Մեր ավագ սերունդը անցավ մեր ժողովուրդների սեական բարեկամության ճիշտ ճանապարհով, որը ինչ-որ սեղ, մի ընթացք կանգ առավ: Մենք, ահա Արամ Խաբեթյանի հետ որոշեցինք շարունակել մշակութային, նաև ուղղակի դարձ-մարդկային այն հարաբերությունները, որ, ցավով, կորցրել է մեր երիտասարդությունը, որոշեցի մասն ճանաչել միմյանց և լինել մշակութային ընդհանուր դասում, միմյանց

Բարեկամության նոր կամուրջ

Թբիլիսիի արվեստի ակադեմիայի սաների ցուցահանդեսը Ալբերտ Թովմաթյանի հիշատակին

Որ միջավայրը: Մասնավորապես նկատելի էր այն հանգամանքը, որ բավական երկար տարիներ դրացի երկրի հետ մշակութային կամ այլ հարաբերությունները, անկասկած, շատ հեռու են եղել նախկինում եղածից, ապա այս ցուցահանդեսի նախապայմանները ավելի ընդգծվում է: Խոսքն, իհարկե, ոչ թե մեկ առանձին ցուցահանդեսի մասին է, այլ 2 երկրների իրարից հեռու համատեղ լուրջ ծրագրի, որն ակնկալում է ստեղծագործական ակտիվ զարգացում: Նման ծրագրի մտադրությունը ծնվել էր տարիներ առաջ դեռ, սակայն ֆաղափարված էր այլ դասառնումով անհարմար էր եղել այն իրականացնել: Ներկա դրությամբ մասնակցությունը բարեկամության լինելու հանգամանքը նաև նպաստեց, որ կյանքի կոչվի 1,5 ամիս առաջ բուհերի ռեկտորների մշակած ծրագրի առաջին փուլը՝ երեւանյան այս ցուցահանդեսով:

Ալբերտ Թովմաթյանի ցուցադրմանը սովոր է այսպես ասած իր բուհի ուսանողների ու ձին ու մասնորոշումը, ուսումնական ողջ տարվա ընթացքում երիտասարդները իրենց ստեղծագործական աշխատքը ներկայացնելու հրաշալի հնարավորություն ունեն և դա իրացնում են: Իսկ ահա վրացի ուսանողների աշխատքները նորություն էին, նաև թարմություն՝ գունային ակտիվությամբ, ընդգծված խառնակությամբ, նկարչական մասնորոշման արդիականությամբ: Այս երեւոյթը ուսանողների համար ստեղծագործական փորձի փոխանակում է նաև, նորի, ուրիշի, այլ մշակութային հետ շփման հնարավորություն և անհրաժեշտություն, որն, ամուսն, բարեկամության

հետ բարեկամության մեջ»:

Արամ Խաբեթյան. «Համագործակցության այս ծրագիրը փորձել էինք իրագործել մի քանի անգամ, բայց չէինք հաջողել: Կարծում են՝ Վրաստանում իշխանական վերջին փոփոխությունները նպաստավոր եղան մեր այս փոխհարաբերությունների համար: 1.5 ամիս առաջ սկսված բանակցությունների առաջին փուլը, որ եղել են աշխարհի նստեցնելու մի շարք թանկարժեքներում, օրինակ՝ Լուվրում, Պոմպիդու կենտրոնում և այլ, սակայն շատերը մասնակցությունը չեն ծնողավայրում՝ Վրաստանում լայնորեն հայտնի Սերգեյ Փարազանովի երեւանյան թանգարանից: Նոր բարեկամության այս ժեսը լավագույն առիթներից մեկը կարող է լինել՝ երկու երկրների մշակութային ճանաչելու: Հայ-վրացական այս նոր ծրագրի, նաև ցուցահանդեսի մասին խմբագրիչի խոսքը ասել բուհերի ռեկտորներին:

Թինասին Կըլիպալի. «Հաճույքով ողջունում են այս

Թբիլիսիի արվեստի ակադեմիայի ուսանողների աշխատքները Ալբերտ Թովմաթյանի ցուցահանդեսում կիրառվել են մի քանի օր: ՄԵՆԵՅԱ ԲԵՐԵՅԵՆ

Կ. Փելեկյանի 2 նոր գրքերի շնորհանդեսը Լոնդոնում

«Ազգը» հոկտեմբերի 26-ի համարում արդեն տեղեկացրել էր իր ընթերցողներին, որ Կասյա Սինաս Փելեկյանի խմբագրությամբ Անգլիայում լույս էր ընծայվել երկու գիրք՝ «Հայոց ցեղասպանության ժամանակաշրջանը: Հաղորդագրություններ բրիտանական մամուլում: 1914-1923 թթ.» ընդհանուր խորագրով (The Times of the Armenian Genocide: Reports in the British Press (1914-1923)):

Այժմ Լոնդոնի Թեյմսի մշակութային միության հաղորդագրությունից տեղեկանում ենք, որ նոյեմբերի 22-ին Չեմիսոն Գարդնը (Լոնդոն) զանգված «Հայ տուն» կենտրոնում տեղի է ունենալու նշյալ 2 գրքերի շնորհանդեսը:

թյուններից, որոնք ժամանակին լույս են տեսել բրիտանական մամուլում:

ԹՄՄ-ից ստացված հաղորդագրությունը նույն է, որ ձիշ է, մինչ այդ հասոցները եղել են այլ գրքեր (օրինակ «Կառույց գիրք» կամ Բրիտանական խորհրդարանական գիրքը հեղինակությամբ Ջեյմս Բրայսի և Անտոյ Թոյնբիի), բայց դրանք սահմանափակվել են 1915-1916 թվերի իրադարձությունները ներկայացնելով, մինչդեռ Փելեկյանի 2 նոր հասոցները ընդգրկում են 1914-1923 թվականները: Առաջին հասոցը (450 էջ) ներառում է 1914-1919 ժամանակահատվածը, իսկ երկրորդը (526 էջ)՝ 1920-1923 ժամանակահատվածը: Դրանք ուսումնասիրողների համար նոր հեռանկարներ են բացում, ֆանի որ այդ ժամանակաշրջանի բրիտանական մամուլը ինչ է հետազոտության նյութ դարձել:

Կասյա Փելեկյանը սահադասկերների (սլայդների) միջոցով ներկայացնելու է նմուշներ այն հազարից ավելի հոդվածներից և հաղորդագրու-

Ն. Ծ.

Սերգեյ Մովսիսյանը հաղթանակ զարգեց իր թիմին

Սեր շախմատիստիկները վերելքով են հասնում գալիս

Մեկօրյա հանգստից հետո Եվրոպայի թիմային առաջնության մասնակիցները կրկին նստեցին խաղատեղանների շուրջը: 6-րդ տուրը հաղթանակ էր մեր հավաքականների համար: Տղամարդկանց հավաքականը 2,5-1,5 հաշվով դարձրեց մասնակցող շախմատիստների շախմատիստներին, իսկ մեր շախմատիստները մեծ առավելությամբ հաղթեցին իրենց հակառակորդներին (3,5-0,5):

Տղամարդկանց հավաքականի հաղթանակն առաջինը 2-րդ խաղատեղանի վրա հանդես եկող Սերգեյ Մովսիսյանը, որը դարձրեց մասնակցող շախմատիստներից Ալեքսանդր Լևոնյան-Յարա Բալոգ, Յակոբյան-Յուրի Պոլզար, Սարգսյան-Թամար Բանուց զարգեցին ավարտվեցին ոչ-ոքի:

Այս հաղթանակի շնորհիվ 33 հավաքականը 9 միավորով բարձրացավ 4-րդ հորիզոնական: Նույնօրյա միավոր ունեն մեկ ռուսները, որոնք 2,5-1,5 հաշվով հաղթեցին ռումինացիներին: Հենց ռուսների հետ էլ մեր հավաքականը մրցելու է 7-րդ տուրում: 11 միավորով առաջատար դերը զբաղեցրել է Ֆրանսիայի ընտանիքը, որը 2,5-1,5 հաշվով հաղթեց իտալացիներին: 10 միավորով 2-րդ տեղում Արգենտինայի հավաքականն է, որը 3-1 հաշվով դարձրեց մասնակցող վրացիներին: 7-րդ տուրում արգենտինացիները կխաղան ֆրանսիացիների հետ: 8-ական միավոր ունեն Հունաստանի, Ուկրաինայի, Անգոլայի, Վրաստանի, Խորվաթիայի և Բելառուսի հավաքականները:

Հայաստանի հավաքականի կազմում առայժմ բոլորից հաջող է խաղում թիմի առաջատար Լեոն Արոնյանը, որը 6 հնարավորից 4 միավոր է վասակել՝ մնալով անդամների: Գաբրիել Սարգսյանը թիմին 3,5 միավոր է դարձրել, Սերգեյ Մովսիսյանը իր օգին 3 մի-

ավոր է գրանցել: Վերջին 2 տուրերին մասնակցած Վլադիմիր Յակոբյանը 1,5 միավոր է վասակել: Նույնօրյա միավոր, սակայն 4 հնարավորից թիմին դարձրել է Տիգրան Պետրոսյանը:

Վարձավայում մեծ վերելքով են հանդես գալիս մեր շախմատիստները, ինչը հաճելի անակնկալ է հայ շախմատիստների համար: Խաղատեղանների հետ մրցավեճում միակ կես միավորը մրցակցին զիջեց Լիլիթ Գալոյանը՝ հաշտություն կնքելով Անա Մասնաձեի հետ: Դանիելյանը հաղթեց Օլգա Ալեքսանդրովային, Մկրտչյանը դարձրեց մասնակցող Սարիան Վեգա Գոնսալեսին, Կուրսովան էլ առավելության հասավ Իռեն Նիկոլաս Ջադասայի նկատմամբ:

Այս հաղթանակի շնորհիվ Հայաստանի հավաքականը 9 միավորով 2-րդ տեղում է: Նույնօրյա միավոր ունեն մեկ Վրաստանի, Լեհաստանի 1-ին և 3-րդ հավաքականները: Առաջատարը 11 միավորով Ուկրաինայի ընտանիքն է, որն առաջին միավորը կորցրեց վրացիների հետ մրցավեճում (2-2): Ոչ-ոքի արդյունք գրանցվեց մեկ Լեհաստանի 1-ին հավաքականի

և ռուսների մրցախաղում: Իսկ Լեհաստանի 3-րդ հավաքականը 2,5-1,5 հաշվով հաղթեց Ֆերմանիայի ընտանիքին:

7-րդ տուրում մեր շախմատիստները կմրցեն 8 միավոր վասակած Լեհաստանի երեսասարդական հավաքականի հետ: Ուշադրության կենտրոնում կլինեն մեկ Լեհաստան-Յուրի Կուրսովան, Վրաստան-Լեհաստան, Հունգարիա-Ռուսաստան մրցախաղերը:

Հայաստանի կանանց հավաքականում առայժմ լավագույն արդյունքն ունի Լիլիթ Մկրտչյանը, որը 6 մրցախաղերում 5 միավոր է վասակել՝ տնային 4 հաղթանակ, 2 դարձրեց ավարտված ոչ-ոքի: Էլինա Դանիելյանը 5 հնարավորից 4 միավոր ունի: Նույնօրյա միավոր, սակայն 6 հնարավորից, թիմին դարձրել են Լիլիթ Գալոյանը և Մարիա Կուրսովան: Աննա Հայրապետյանն անցկացրած միակ դարձրեց հաղթել:

Մրցաբաղի ավարտին մնացել է 3 տուր և յուրաքանչյուր միավորի կորուստ կարող է ձակասագրական լինել: Հուսամբ, որ մեր հավաքականները կշարունակեն հաղթարշավը: Այս առումով 7-րդ տուրի մրցախաղերը ռազմավարական են:

Չախջախիչ դարձրեցին Թուրքիան

Ֆուտբոլի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը չափազանց անհաջող անցկացրեց Եվրոպայի առաջնության ընտրական հերթական մրցախաղը Թուրքիայում՝ 0-6 հաշվով Չախջախիչ դարձրեցին կրկին ֆրանսիացիներին, որոնք հոկտեմբերին Երևանում էլ հաղթել էին խոշոր հաշվով (4-1):

Դեռևս առաջին խաղակեսում Մարսյալը, Լանդրն և Տովենը 3 անգամ գրավեցին Հայաստանի հավաքականի դարձարը: Ընդմիջումից հետո Տովենը ետ 2 գոլ խփեց, իսկ հանդիման վերջնակետը դրեց Ալլենը:

Այսպիսով, երիտասարդական հավաքականի գլխավոր մարզչի ղեկավարությամբ Արարատ Խաչատրյանի ղեկավարած շախմատիստները առաջին հանգրվանում չհաջողեցին: Սակայն մարզչին մեղադրել չի կարելի, քանի որ խաճախային ընդամենը

2 օր է Եվրոպայի հավաքականի ֆուտբոլիստների հետ, որոնց մեծամասնությունը «Փյունիկից» են:

Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը 5 խաղից հետո 3 միավորով միավորվեցին՝ 4-րդ տեղում է: Իսկ Ֆրան-

սիայի ընտանիքն 15 միավորով միանձնյա առաջատարն է:

Նոյեմբերի 19-ին մեր երիտասարդական հավաքականը հյուրընկալվելու ուժերը կչափի Բելառուսների հետ, որոնք 3 միավորով եզրափակում են ընտրական 10-րդ խմբի մրցաբաղի արդյունքը:

Վարդան Կոսյանը հայաստանին 2-րդ մեդալը դարձրեց

Անաղայում ընթացող բնագամարսի Եվրոպայի դասակարգված առաջնությունում Հայաստանի հավաքականի համար ես մեկ մեդալ առաջինը մինչև 70 կգ քաշային Վարդան Կոսյանը: Նա առաջին եզրափակիչում համառ մրցադասարան հաղթեց Ուկրաինացի Ալեքսանդր Պոզդեբնյակին ու մնալով հաջող փուլ՝ իր համար նվազագույնն առաջինը բրոնզե մեդալը: Եզրափակիչի ուղեգրի համար դասարան հայ բնագամարսի կմրցի արգենտինացի Հունայն Թավերիի հետ:

Մեր մյուս բնագամարսիկը՝ մինչև 54 կգ քաշային Մարտակ Թամարյանը առաջին եզրափակիչում դարձրեց անգլիացի Ռայան Քարմերին ու դուրս մնաց մեդալների համար մղվող դասարան: Այսպիսով, Անաղայում ռիմոգ դուրս եկած մեր 7 բնագամարսիկներից առաջինը մնացել են միայն երկուսը՝ Դավիթ Ասատրյանը (48 կգ) և Վարդան Կոսյանը (70 կգ), որոնք նվազագույնն իրենց համար առաջինը են բրոնզե մեդալը:

Մրցակիցները հայտնի են

Վիեննայում կայացած վիճակահանության արդյունքներով հայտնի են դարձել հանդիման մինչև 18 քաշայինների Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաբաղի մասնակիցները: Հայաստանի հավաքականն ընդգրկվել է ընտրական 8-րդ խմբում, որտեղ մրցելու է Ռումինիայի և Թուրքիայի ընտրականների հետ:

Որակավորման փուլի հանդիմանները կայանալու են Ռումինիայի մայրաքաղաք Բուխարեստում: 2014-ի հունվարի 10-ին մեր հանդիմանները կմրցեն սանտրերի հետ, իսկ հաջորդ օրը ուժերը կչափեն թուրքերի հետ:

Մովսիսյանի մասնակցությունը ԲԿՄԱ-ի հետ խաղին հարցականի տակ է

Սանկտ Պետերբուրգի «Չենիթի» հետ խաղում վնասվածք ստացած Յուրա Մովսիսյանն առայժմ մարզվում է անհասական ծառայելով: Հաջորդ շաբաթ նա կմիանա իր խաղընկերներին՝ մարզվելով ընդհանուր խմբում: «Մոսկովի» գլխավոր մարզիչ Վալերի Կարմիրը նշել է, որ առայժմ դժվար է ասել, թե արդյոք Մովսիսյանը կմասնակցի՝ նույնպես 23-ին ԲԿՄԱ-ի հետ կայանալիք հանդիմանը:

Ավելի վաղ «Մոսկովի» մարզչական կազմը հայտարարել էր, որ Յուրան մինչև ձմեռային արձակուրդը մնացած 3 հանդիմաններին կմասնակցի ցավազրկող ներարկումների շնորհիվ:

Կառլսենն առաջինը հասավ հաղթանակի

Հնդկաստանի Չեննայ քաղաքում ընթացող շախմատի աշխարհի առաջնության եզրափակիչ մրցախաղի 5-րդ դարձարի արդյունքով Եվրոպացի Նորվեգացի գրոսմայստր Մագնուս Կառլսենն հաջողվեց մրցախաղում առաջին հաղթանակը տնային՝ սիմոնով սեւերով խաղացող Կախարի չենմիոն Վիզանաթան Անանդին հանձնվել 58-րդ փուլին: Կառլսենը հաշտվեց մեզ առաջ անցավ՝ 3-2:

Այսօր կկայանա մրցախաղի 6-րդ դարձարի, որում սիմոնովները կխաղան Վիզանաթան Անանդին: Այդ դարձարիով կավարտվի մրցախաղի առաջին օրացը: Հիշեցնենք, որ նախատեսված է անցկացնել 12 դարձարի:

Ֆելյուսը մտադիր է վերսկսել ելույթները

Օլիմպիական խաղերի 18-ակի չենմիոն Մայկ Ֆելյուսը հայտարարել է, որ հավանաբար կվերադառնա մեծ սպորտ: 28-ամյա հանրահայտ լողորդն արդեն 2 անգամ դոմինո սուրճան է ենթարկվել: Այնպես որ 2014-ի գարնանը նա արդեն կարող է մրցումների մասնակցել: Սակայն Ֆելյուսի մարզիչ Բոբ Բոունենը նշել է, որ առայժմ վաղ է խոսել ֆելյուսի լիարժեք վերադարձի մասին:

«Տիեզերք է, կրկին վերսկսել եմ մարզումներս, սակայն առայժմ դժվար է, թե դրանից ինչ կսացվի: Դեռևս հարկ է դարձել, թե արդյոք դարձանք մեծ կրկին մրցումներում հանդես գալ», նշել է Ֆելյուսը:

Ամեն դեպքում, եթե Ֆելյուսը վերադառնա մեծ սպորտ, ապա հնարավորություն կունենա 2016-ի Ռիո դե Ժանեյրոյի ամառային օլիմպիական խաղերում ավելացնելու իր մեդալների քանակը: Առայժմ դրանց թիվը 22-ն է, որից 18-ը ոսկե են:

63 մլն եվրո «Ռեալի» կիսաապագայի դիմաց

Անգլիական «Մանչեսթր Յունայթեդը» մտադիր է թիմ հրավիրել Մադրիդի «Ռեալի» կիսաապագայի, արգենտինացի Անխելո դի Մարիային և արաբական ծագումով գերմանացի Սամի Խեդիրային: 26-ամյա Խեդիրայի սրանսֆերը գնահատվում է 42 մլն եվրո: Իսկ Արգենտինացի հավաքականի 25-ամյա ֆուտբոլիստի համար անգլիական ակումբը դարձրեց 21 մլն եվրո վճարել:

Պիոլոն կերկարաձգի դադարը

Թուրինի «Յուվենտուսի» կիսաապագայ Անդրեա Պիոլոն մտադիր է կլնի ակումբի հետ, որը նախատեսված է մինչև 2016-ը: Նրա արժեքն առաջատարը կկազմի 3,5 մլն եվրո:

34-ամյա Պիոլոն Իտալիայի Ա սերիայի ընթացիկ առաջնությունում 11 խաղում 3 գոլ է խփել: Նա «Յուվենտուսի» կազմում Իտալիայի կրկնակի չենմիոն է դարձել:

